

Utdrag från *Sektbarn – de utvalda för paradiset:*

(Ur kapitel sju, EN GOD OCH EN OND VÄRLD – SAMMA VÄRLDSSYN HOS RELIGIÖSA TERRORISTER OCH SEKTER, sidan 301)

Aum Shinrikyos förvandling från stillsam yogagrupp till hotfull dödspatrull.

Aum Shinrikyo är ett mycket bra exempel på en fridsam grupp som förvandlades efter sin karismatiske ledares destruktiva vilja. Man hade också, precis som i de flesta sekter, en medveten strategi för medlemmarnas barn.

Tillsammans med sin fru sålde Shoko Asahara örtmedicin och hälsomat i slutet av 1970-talet. I mitten av 1980-talet började han undervisa i yoga, och Asahara fick då några hängivna beundrare. 1986 åkte han till Himalaya, och när han kom tillbaka hävdade han att han blivit andligen upplyst och ändrade sitt namn från Chizuo Matsumoto till den helige Shoko Asahara. Han fortsatte med sina andliga aktiviteter i yogagruppen, vilken han nu kallade Aum Shinrikyo och där målet nu blev att undervisa i sanningen om tillblivelsen och undergången av universum.

Asahara menade att det krävdes politisk handling för att rädda världen och därför bildades Shinrito år 1989 – Högsta sanningens parti. Partiets syfte var bland annat att offentliggöra Asaharas läror och erbjuda frälsning till en större publik, men Shinritos tjugotal partikandidater förlorade valet stort. Valförlusten orsakade stora förändringar i Aums ideologi – från att försöka förhindra jordens undergång skulle nu sekten istället försöka begränsa antalet döda genom sina religiösa aktiviteter och olika förberedelser. De kunde visserligen inte längre rädda världen, men däremot skulle de skydda sig själva.

Asahara meddelade sina medlemmar att förbereda sig för ett oundvikligt Harmageddon och gav order om att börja bygga kärnvapenskyddsrum, dit de kunde

fly från den världsliga undergången. Efter valförlusten 1989 accelererade sektens kriminella aktiviteter successivt.

Magnus Ranstorp har rätt när han vid vårt samtal sade att sekten Aum Shinrikyo var en mycket skrämmande organisation. I två rapporter från amerikanska Monterey Institute's Center for Nonproliferation Studies, CNS, ges en mycket mer ingående bild av den japanska sekten Aum Shinrikyos samhällshot, deras drivna ambitioner och kriminella verksamheter. I den japanska polisrapporten från 1996 växer bilden fram av en betydligt mer kraftfull och välorganiserad rörelse än vad som tidigare beskrivits i medierna. Aum Shinrikyo var till exempel internationellt mycket framgångsrik och hade stora ekonomiska tillgångar. Förutom fem center i Ryssland, med totalt 30 000 medlemmar, fanns center i USA, Tyskland, Sri Lanka, Australien och Taiwan.

I Ryssland fanns till exempel tillverkning av olika vapen och kemikalier, samt allmänna träningsläger. Sekten uppbringade tiotals miljoner dollar i form av medlemmarnas donationer och byggde till exempel upp ett framgångsrikt datorföretag, vilket än idag fortsätter att drivas av sektens medlemmar.

En av Aum Shinrikyos metoder för att skaffa pengar var att fånga eller kidnappa förmögna personer och medlemmar, för att sedan på olika sätt tvinga dem att lämna över sina hem och tillgångar och sedan få dem att flytta in i något av sektens kollektiv. Tusentals medlemmar skänkte också allt de ägde till sekten. Samtidigt arbetade ledaren Asahara och hans trogna för att värva nya medlemmar och aktivt förhindra någon att lämna gruppen.

Sekten var mycket framgångsrik med att rekrytera välutbildade, intelligenta, unga personer, företrädesvis högskoleutbildade med medicinsk och teknisk examen. Förutom att LSD användes vid religiösa ceremonier och oftast utan att medlemmarna själva visste om det, upptäckte man att det kunde nyttjas som ett kemiskt vapen och man började därför tillverka drogen. Vid andra ceremonier blev medlemmarna utfrågade under påverkan av bedövningsmedel, i syfte att avslöja spioner inom rörelsen.

Asahara gav order om att uppföra en industribyggnad för massproduktion av sarin. Förutom sarin tillverkades också till exempel VX, ett nervgift som är jämförbart med sarin och som Aum Shinrikyo sedan använde vid flera mord. Man experimenterade också med nervgifter som tabun, soman och giftiga substanser som senapsgas, mjältbrandssporer och botulinumtoxin. I Australien etablerades ett företag, Mahaposya Australia, som köpte en stor lantegendom. Dit fraktades stora kvantiteter av kemikalier och man framställde olika giftiga substanser, vilka sedan prövades i experiment på får.

Asahara gav också order till en av gruppens ledare att ta helikopterlicens i USA. I december 1993 inköptes en stor rysk helikopter för giftgasspridning från luften, en stor MIL-17. Den fraktades till Japan i juni 1994. Från Ryssland lyckade man smuggla in delar av en AK-74, ett högeffektivt gevär som används av Rysslands armé, samt ammunition, därefter kunde vapentillverkningen börja. Det första geväret hopfogades den 1 januari 1995. Under tiden predikade Asahara för sina medlemmar om världens snara undergång och att en giftgasattack hotade från utländska styrkor. För att lyckas bekämpa fienden och störta landets regering skulle medlemmarna beväpnas genom en massiv vapen- och giftgastillverkning.

Den andra rapporten som **Monterey Institute's Center for Nonproliferation Studies** har sammanställt är en kronologi över Aum Shinrikyos användning av CBRN, alltså angrepp med kemiska, biologiska, radiologiska eller nukleära medel. I Sverige har vi tidigare talat om NBC-hot, men CBRN är numera det internationellt vedertagna begreppet. Rapporten är en schematisk uppställning på sex A4-sidor och syftet är att sätta fokus på CBRN-hotet från olika terroristgrupper, som till exempel Aum Shinrikyo.

Läsningen av rapporten ger bilder av veritabla skräckscenarier, mycket värre och mer omfattande än vad som förut varit allmänt känt. Rapporten visar hur fanatiska, oerhört ihärdiga och uppfinningsrika människor som blint lyder sin ledare kan bli.

I oktober 1992 åkte till exempel Asahara och 40 av ledarna till Kongo i Afrika i det officiella syftet att ge medicinsk hjälp till Ebola patienter. Det verkliga syftet var antagligen att försöka komma över prover på ebolaviruset, vilket lyckligtvis misslyckades. Under sommaren 1993 var sekten aktiv i sina giftattentat, då man bland annat använde kyllastbilar med en sprayanordning och stor fläkt. Vid två attentat på sommaren försökte man med mjältbrandsbakterier attackera dels Japans lagstiftande församling, dels kungliga slottet och till sist Tokyo Tower. Attentaten misslyckades eftersom spraymunstyckena blev igentäppta.

Under 1994 var däremot Aum Shinrikyo mer framgångsrik i sina tio attentatsförsök; minst åtta personer mördades, varav sju dog i saringasattacken riktad mot de tre domarna som undersökte bedrägerianklagelser mot Aum Shinrikyo. Sin vana trogen sprayades även denna gång sarin ut med hjälp av en lastbil, utrustad med en fläkt. Förutom de sju personerna som dog, där två av de tre domarna avled, skadades 144 personer allvarligt och 126 fick lättare skador. Sekten fortsatte under året att försöka ta livet av misshagliga personer. Bland annat försökte man döda tre advokater, som alla var ombud för sektens avhoppare och offer. Den första advokatens bilhandtag dränktes med VX, den andra advokatens dryck förgiftades med botulinumtoxin, den tredje advokaten fick en blandning av VX och hårolja insprutad i nyckelhålet i sitt hem. De tre advokaterna överlevde. Sekten gjorde sedan ett misslyckat försök att döda grundaren till avhoppargruppen Aums Supreme Truth Victims Group genom att spraya ner honom med VX utanför hans hem i Tokyo.

Idag vet man att sekten lyckades döda åtminstone 20 avhoppare under hösten 1994 genom att giftet VX sprutades över dem, vilket erkändes av sektmedlemmarna i den efterföljande polisundersökningen. Dessutom tror polisen att 33 medlemmar som har velat lämna gruppen också har blivit mördade mellan åren 1988 och 1995. Några kroppar har inte hittats och de saknade personerna antas idag vara döda.

Den 20 mars 1995 lyckades Aum Shinrikyo till slut med en terrorattack. Då bar fem sektmedlemmar totalt elva sarinfyllda plastpåsar ombord på fem olika tunnelbanetåg i Tokyo, på väg mot stadens centrum. Med spetsen på sina paraplyn punkterades åtta av de elva plastpåsarerna framgångsrikt och ungefär fem liter sarin började sippra ut i den fullsatta vagnen. Konsekvenserna blev ödesdigra för tunnelbaneresenärerna – 12 personer dog direkt, 1 039 personer skadades, varav 688 togs till sjukhus med ambulans och ungefär 4 000 personer tog sig själva till sjukhus med olika symptom.

Syftet med Aum Shinrikyos gasattack var att uppfylla profetian om Harmageddon och striden mellan USA och Japan samt att fördröja polisens utredningar om sekten.

Asahara greps sedan den 15 maj 1995, gömd i ett hemligt rum i sektens lokaler tillsammans med en ansevärd mängd kontanter och guldtackor. Samtidigt upptäcktes flera nästan medvetlösa medlemmar, som var svårt neddrogade med starka läkemedel. Men gripandet av ledaren fick inte sektmedlemmarna att avbryta sin dödliga mission. Än var det inte slut med sektens giftaktiviteter. Drygt två månader efter att Asahara blivit gripen upptäcktes två genomskinliga vinylväskor på en herrtoalett i tunnelbanan, där en av väskorna stod i brand. Attentatet upptäcktes i tid, men fyra personer skadades med halsbesvär och andningsproblem. Precis samma tillvägagångssätt användes lite senare på tunnelbanans damtoalett, men då med rosa vinylväskor. Även denna gång misslyckades attentatet på grund av tekniska fel. Senare konstaterades att väskorna innehöll två olika kemiska vätskor, som producerade den dödliga gasen vätecyanid när de blandades. Efter att Asahara och de högsta ledarna hade gripits, utfördes ytterligare fem attentat med CBRN-stridsmedel, vilket totalt skadade cirka 70 personer.

Idag väntar Asahara i sin dödscell på att bli hängd. Elva av hans närmaste män har också blivit dömda till döden, men ingen har ännu avrättats. Många andra sektmedlemmar dömdes till livstids fängelse. Gruppen försöker envetet återuppbygga sekten under ledarskapet av en tidigare högt rankad medlem,

Fumihiko Joyu, en av de 25 partirepresentanterna för Aum Shinrikyos politiska parti. Joyu var den som fick flest röster, till och med fler än Shoko Asahara själv. I ett försök att ändra sin image har sekten bytt namn till Aleph – den första bokstaven i det hebreiska alfabetet – men den apokalyptiska ideologin kvarstår. Medlemsantalet har minskat betydligt – cirka 1 000 – men åtminstone 7 000 mestadels unga personer deltog på ett av sektens träningsseminarier 1998, pekar på att gruppen växer i storlek igen. Tidningen Times Asia skriver 1 juli 2002 om sektens expansion, till exempel att Aleph då hade sju huvudbyggnader på olika platser i Japan och 20 mindre avdelningskontor där medlemmarna kunde meditera. Sekten organiserade yogapass, datakurser och studentträffar på universiteten. Japans säkerhetstjänst hade 2002 avsatt omkring 50 agenter för att bevaka deras aktiviteter, skriver Times Asia. Den japanska polisen har skrämmande nog bekräftat att Aum Shinrikyo faktiskt lyckades komma över känslig information om kärnvapenanläggningar, bland annat i Ryssland, Ukraina och Japan.

De flesta av sektens medlemmar var unga och barnlösa, men många gifta par med barn hade också 'inlutit sig till gruppen. Liksom de ogifta medlemmarna fick de gifta paren avlägga en ed om celibat och blev sedan åtskilda från varandra. Även barnen blev separerade från sina föräldrar och placerades i speciella hus, där de fick religiös undervisning.

Det reglerade och föreskrivna livet i sekten, både för vuxna och barn, fylldes mest med arbete i sektens fabriker och olika affärsverksamheter. All fritid ägnades åt meditation och att studera Asaharas texter och predikningar. Barnen fick endast äta två måltider per dag och sova fyra timmar per natt. De skulle, liksom de vuxna sektmedlemmarna, dricka Asaharas använda badvatten och ifall föräldrarna hade råd – det kostade tusentals dollar – kunde de också bli tvingade att dricka Asaharas blod eller sperma. Barnen fick inte gå i skolan och var förbjudna att ha kontakt med vänner eller anhöriga som inte var sektmedlemmar. De fick inte heller leka utomhus, eftersom Asahara sade att deras fiender skulle attackera gruppen med giftgas. Ifall barnen inte lydde reglerna blev de inlåsta och bestraffade.

Efter att Asahara gripits tillsammans med ett trettiotal av sina anhängare tog de sociala myndigheterna hand om 102 sektbarn, som därefter placerades på ett barnhem. I början när barnen såg sektledaren Asahara på TV, reagerade de alltid direkt med att buga djupt och säga "åh, vår heliga mästare". Detta beteende fortsatte barnen sedan med under ett par månader. Japans utbildningsminister Kaoru Yosano har i intervjuer lovat att sektbarnen ska få den hjälp de behöver. Vid ett av sektens barnhus i Shizuoka kunde bara en av tio sex- och sjuåringar skriva. De flesta barnen tyckte mycket om att titta på TV och leka utomhus, men många barn uppvisade tecken på att ha blivit svårt psykiskt skadade av sin uppväxt. Många barn ritade till exempel teckningar på människor med fruktansvärda ansiktsuttryck, teckningar som barnhemmets föreståndare aldrig förut hade sett barn rita.

En sak är säker: hade Aum Shinrikyo lyckats med sina världsomfattande attentat och apokalyptiska föresatser, hade barnen i Aum Shinrikyo så småningom definitivt tillhört de mest effektiva och hängivna medlemmarna. De hade troligen aldrig tvekat att utföra sin sektledares order, oavsett vad det handlade om eller hur många som skulle dödas. Barnens lojalitet och lydnad hade blivit ett av Aum Shinrikyos främsta och effektivaste vapen riktat mot omvärlden.

Fem viktiga varningssignaler på en destruktiv religion

Kunde någon i förväg ha sett eller förstått att Aum Shinrikyo skulle utvecklas från en fridsam yogagrupp till en dödsbringande giftgaspatrull? Eller att till exempel Branch Davidians skulle ha samma dödliga utgång? Finns det överhuvudtaget några tydliga tecken i förväg på en sådan destruktiv utveckling hos en grupp?

I sin bok *När religionen blir ond* (Natur & Kultur 2004, översättning Per Rundgren) skriver religionsprofessor Charles Kimball om fem varningssignaler som tydligt talar om när en religion är på väg att urarta och bli farlig. Han menar att det finns en nära koppling mellan absoluta sanningsanspråk och våldsbenägen extremism,

karismatiska ledargestalter och ett rättfärdigande av handlingar som i normala fall skulle ha betraktats som oacceptabla av individen.

Allt detta tycker jag stämmer väldigt bra in på historiens kända sektkatastrofer, men där har vi ju redan facit. Det stora problemet är svårigheten att upptäcka varningssignalerna i förväg.

1. Ledaren gör anspråk på absolut sanning. En viss tolkning är ovillkorlig och inga invändningar tolereras mot tolkningens doktriner.
2. Blind lydnad av karismatiskt ledarskap. Ledaren försöker genom manipulation eller tvång att styra sina anhängare i en viss riktning.
3. Etablerandet av den fulländade tiden. Gruppens maktfullkomliga ledare vill återupprätta ett svunnet lyckorike – i himlen eller på jorden – och utger sig själv vara den som vet hur detta rike ska byggas.
4. Det centrala målet för den troende fanatikern, är att försvara och värna om det som de uppfattar som Guds sanna vilja, vilket ofta får rättfärdiga alla nödvändiga medel.
5. Att förklara heligt krig.

Charles Kimball skriver avslutningsvis:

Människors rädsla och otrygghet och deras önskan att bevara status quo, riskerar att nära ett snävt klantänkande. I ett sådant klimat kan även i normala fall hyggliga och rättskaffens människor ryckas med och utsätta sina medmänniskor för det mest upprörande kränkningar.

Charles Kimball, När religionen blir ond, s. 232.